

“Protocol Veilig (T)huis “voor vrijwilligers”

Inleiding

Het bestuur van Stichting Kennismakelaars wil tijdens de activiteiten die zij organiseert een veilig en beschermd klimaat bieden, zowel voor de deelnemers als voor de vrijwilligers. Daarbij gaat het niet alleen om EHBO- of brandveiligheidsinstructies waarvoor al maatregelen bestaan, maar om de omgangsvormen.

Het uitgangspunt is dat alle betrokkenen (jong en oud) op een activiteit het recht hebben op respectvolle omgang met elkaar. Dat betekent dat geen enkele vorm van respectloze bejegening, verbaal of lichamelijk geweld en/of seksuele intimidatie tijdens een activiteit getolereerd wordt.

Mede door het toenemende aantal zaken van seksueel misbruik, ouderenmishandelingen, en huiselijk geweld realiseren wij ons, dat een veilige plek niet vanzelfsprekend is.

Kindermishandeling komt in Nederland meer dan 119.000 keer per jaar voor. Dat betekent dat gemiddeld in iedere schoolklas van 30 leerlingen 1 kind zit dat wordt mishandeld. Kindermishandeling kan fysiek of psychisch geweld zijn, maar ook verwaarlozing. Bijvoorbeeld ouders die schreeuwen tegen hun kind of vaak negatieve dingen zeggen. Vaak doen ouders dit omdat ze niet goed weten hoe ze met hun kinderen om moeten gaan. Dit noemen we opvoedonmacht. Maar soms zijn kinderen op een andere manier slachtoffer. Bijvoorbeeld als ze slachtoffer zijn van seksueel misbruik, of getuige zijn van huiselijk geweld.

Jaarlijks worden naar schatting 200.000 ouderen van boven de 65 jaar mishandeld door partners, familie, huisvrienden of zorgverleners. Vaak begint het klein; stevig beetpakken als iemand niet luistert. Of eigen boodschappen doen van de ander zijn huishoudgeld. Maar regelmatig gaat het van kwaad tot erger. Een glijdende schaal, waarbij zowel de pleger als het slachtoffer zo hun eigen excuses hebben om de mishandeling niet te willen zien. (Bron Veilig thuis)

Voor deelnemers en vrijwilligers is het daarom noodzakelijk dat afspraken gemaakt worden waarmee wij, als (vrijwilligers)organisatie, een veilige sfeer kunnen creëren. Maar ook de skills hebben om eventuele “slachtoffers” te herkennen of een plek te bieden om gehoord te worden.

Vormen van huiselijk geweld en (kinder)mishandeling

- **Slaan, schoppen** en andere lichamelijke vormen van **geweld**.
- **Seksueel geweld of misbruik**: aanraken of seks tegen je zin of chantage via sociale media.
- **Geestelijk geweld**: uitschelden, vernederen, dreigen met geweld, spullen kapotmaken
Niet mogen beslissen, als je steeds vervelende dingen over jezelf te horen krijgt, als je bang gemaakt wordt.
- **Ouderenmishandeling**: vastbinden, slaan of verwaarlozing van een oudere, geld of spullen afhandig maken.
- **Huwelijksdwang**: moeten trouwen, niet mogen scheiden.
- **Verwaarlozing**: als een kind niet krijgt wat het nodig heeft, bijvoorbeeld eten, kleding of liefdevolle aandacht.
- Als kinderen getuige zijn van geweld in hun gezin, dan is dat ook **kindermishandeling**.
- **Oudermishandeling**: als een ouder geslagen of bedreigd wordt door een van de eigen kinderen
- **Eergerelateerd geweld**: wanneer er sprake is van huwelijksdwang.

Signalen

Mishandeling is soms moeilijk te zien. Er zijn verschillende signalen die kunnen opvallen:

Kinderen

- Stil en teruggetrokken gedrag, of juist heel druk gedrag.
- Schrikken van aanrakingen.
- Vaak verwondingen hebben op onlogische plekken, en daar ongeloofwaardige verklaringen voor geven.
- Maar ook een onverzorgd uiterlijk, vieze, kapotte kleren en ongewassen haren en lichaam.
- Ouders die schreeuwen tegen hun kind of vaak negatieve dingen zeggen over hun kind.
- Een partner die je nooit buiten ziet.
- Iemand die angstig, schrikachtig of depressief is.
- Mishandeling of verwaarlozing van een huisdier: ook dat kan een teken zijn dat het niet goed gaat in het gezin.

Ouderen

- Een slecht verzorgd uiterlijk.
- Urinegeur.
- Blauwe plekken op vreemde plaatsen.
- Sombor en lusteloos gedrag.
- Angstig en schrikachtig gedrag.
- Onderdanig gedrag naar de verzorgende.

Het kunnen allemaal signalen zijn dat het bij een gezin thuis of met een oudere niet goed gaat. Dit zijn slechts voorbeelden. Lichamelijk geweld is nog wel te herkennen, vooral als het vaak voorkomt. Maar er zijn ook andere vormen van mishandeling. Er is bijvoorbeeld sprake van veel herrie, ruzie, er wordt gescholden, bedreigd, geslagen, er wordt psychische druk uitgeoefend, er worden dingen verboden, ook kan er sprake zijn van afpersing, stalking en seksueel misbruik. Of uitschelden en vernederen. Of aan verwaarlozing van een kind of een oudere. Ook wanneer een kind te weinig aandacht of lichamelijke zorg krijgt, of getuige is van huiselijk geweld, noemen we dat mishandeling. Bedenk je dat elk geval uniek is, en ga op je gevoel af als je denkt dat er iets niet klopt.

Samen met onze vrijwilligers is dit protocol **Veilig (T)huis “voor vrijwilligers”** (visie, werkwijze en meldcode) in 2021 vastgesteld. Hierbij zijn we uitgegaan van de door de vrijwilligers ingevulde inventarisatie en informatie uit de Capelse toolkit “In veilige handen” “Ouderenmishandeling”, informatie van Veilig thuis. Naar aanleiding van het verzoek van het Agentschap CIBG/Ministerie VWS (gratis VOG) en na inwinnen van informatie bij Vereniging VrijwilligerswerkNL in mei 2026 geüpdatet.

Per 22 mei 2026 is door het Agentschap CIBG, de stichting opnieuw aangewezen als een toegelaten instelling voor het aanvragen van een gratis VOG voor haar vrijwilligers.

- 1. Definitie
- 2. Visie
- 3. Deskundigheid
- 4. Aanname beleid vrijwilligers
- 5. Preventie
- 6. BAR-werkwijze
- 7. Advies/Meldingen Veilig thuis
- Bijlage 1 Contactpersonen

1. Definitie

- **Vrijwilligers**

Vrijwilligers van stichting Kennismakelaars met een contract en VOG.

- **Externe inhuur.**

Personen of organisaties die worden ingehuurd voor een activiteit.

- **Deelnemers :**

Actieve en passieve deelnemers aan een activiteit. Kinderen 4-11 jaar, jongeren 11-18 jaar, ouderen, volwassenen, toeleiding door zorgnetwerk en stagiaires.

2. Visie

Mensen hebben het gevoel nodig dat zij er toe doen, dat zij iets betekenen voor anderen en een rol in de samenleving kunnen vervullen. Daarbij is het belangrijk dat zij het gevoel hebben dat iemand hen vertrouwt, respecteert en er voor hen is als dat nodig is. Zij hebben liefde, vriendschap en begeleiding nodig. Helaas ontbreekt dit bij sommige (gedeeltelijk) daaraan, die buiten de boot vallen en zich in de marge van onze samenleving bevinden.

Het uitgangspunt is dat met alle betrokkenen (jong en oud) respectvol dient te worden omgegaan. Geen enkele vorm van respectloze bejegening wordt getolereerd. Daarbij gaat het niet alleen om extremen, zoals lichamelijk geweld of seksuele intimidatie, maar ook om pesten, buitensluiten en discrimineren. Het gaat om alle bejegeningvormen waarin sprake is van een gebrek aan respect voor de eigenheid van een deelnemer of vrijwilliger.

Een van de belangrijkste taken is het stimuleren tot verdere ontplooiing. Dit kan door actieve en creatieve programma's aan te bieden, of liever zelfs door een kader voor een programma aan te bieden dat de deelnemers of vrijwilligers zelf verder invullen. Het geven van zoveel mogelijk eigen verantwoordelijkheid, uiteraard aangepast aan leeftijd en (verworven) vaardigheden, is een belangrijk facet van stimuleren. Op die manier laat je zien dat je vertrouwen hebt in elkaar. Dit geldt niet alleen voor de deelnemers, maar ook de vrijwilligers worden op deze manier benaderd.

Verantwoordelijkheid geven en vertrouwen hebben, vereisen wel dat er ruimte is voor fouten. Mensen moeten leren en daarvoor moeten zij ook fouten kunnen maken.

Hiervoor heeft het bestuur het protocol, de BARO-werkwijze en meldcode opgesteld. Hierbij worden vrijwilligers vanuit het bestuur en de directeur ondersteund om dit zich eigen te maken en te volgen.

3. Deskundigheid

Het Veilig (T)huis "voor vrijwilligers" vraagt de nodige deskundigheid van het bestuur, en de vrijwilliger directeur Community (dagelijkse coördinatie).

Het bestuur is er voor verantwoordelijk dat vrijwilligers voldoende toegerust zijn. Zij gaan jaarlijks na hoe de 'kennis' het beste op peil gebracht en gehouden kan worden. In ieder geval komen gesprekstechnieken en het te volgen protocol aan de orde. Om de continuïteit van deze kennis te waarborgen, worden ook de vrijwilligers betrokken bij de 'vorming' tijdens de vrijwilligersbijeenkomsten.

Protocol

De vrijwilligers werkzaam bij/voor Stichting Kennismakelaars zijn op de hoogte van de inhoud protocol Veilig (T)huis "voor vrijwilligers" en handelen daarna.

Tijdens vrijwilligersbijeenkomsten wordt aandacht besteed aan het protocol, het beleid en worden duidelijke regels afgesproken. Gezorgd wordt dat alle neuzen dezelfde kant op staan. Bij aanneming van nieuwe vrijwilligers wordt het protocol een onderdeel van de vrijwilligersovereenkomst. Externe inhuur en stagiaires worden door de contactpersonen op de hoogte gebracht van het protocol.

Vertrouwens(contact)persoon

Binnen de stichting fungeert de directeur Community als vertrouwens(contact)persoon.

Deze is het eerste aanspreekpunt wat betreft meldingen van vrijwilligers of externe.

Indien een vrijwilliger/externe dit wenst kan ook direct contact worden opgenomen

met de voorzitter of om vertrouwelijke redenen direct via Veilig thuis,

(gratis) telefoonnummer 0800-2000, 24 uur per dag een melding doen.

4. Aannamebeleid vrijwilligers

Om te zorgen dat onveilige of ongewenste situaties zich niet voordoen, kunnen verschillende preventieve maatregelen worden getroffen ten aanzien van de vrijwilligers, de ouders/verzorgers, de deelnemers en het aannamebeleid van nieuwe vrijwilligers. In het kort komt het erop neer dat we een goed beeld willen krijgen van de aspirant vrijwilliger die een functie binnen onze stichting wil gaan vervullen.

Bij de werving en aanstelling van nieuwe vrijwilligers doorlopen we daarom de volgende stappen:

De stichting zoekt met name vrijwilligers (18 jaar en ouder) die ervaring hebben met de verschillende doelgroepen. Eventuele stagiaires (met name jongeren 12-18 jaar) krijgen geen verantwoordelijkheid, maar mogen meelopen met de activiteiten. Zij worden altijd begeleid door ervaren vrijwilligers. De werving van vrijwilligers gebeurt o.a. via mond tot mondreclame of via het bestaande vrijwilligersinformatiepunt van stichting Welzijn Capelle. Bij de werving wordt aandacht besteed aan onze uitgangspunten en visie.

Iedere aspirant vrijwilliger krijgt een intakegesprek. Na een afgesproken meelooperperiode kan eventueel worden overgegaan om een vrijwilligerscontract te krijgen aangeboden. Waarbij nieuwe vrijwilligers onze regels respecteren en onderschrijven. De vrijwilligersovereenkomst kan pas worden aangegaan na afgifte van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Na 3 maanden volgt een evaluatiegesprek.

In het geval een aspirant vrijwilliger in het verleden in aanraking is gekomen met de politie of andere instanties, dan is deze niet welkom bij onze activiteiten. Hoewel een iedereen een tweede kans verdient, zijn wij van mening dat wij een vrijwilligersorganisatie zijn en de veiligheid van de deelnemers en vrijwilligers altijd op de eerste plaats stellen.

Vrijwilligers die op de hoogte zijn van een eventueel verleden van een andere vrijwilliger, maken zelf de afweging of de melding aan de vertrouwens(contact)persoon in het belang is van de veiligheid van de deelnemers.

Indien achteraf blijkt dat een vrijwilliger op de hoogte was van een dergelijk verleden, dan zal hij of zij hier op aangesproken worden door de het bestuur. per geval wordt bezien of de betreffende persoon dan nog welkom is bij de activiteiten.

Een vrijwilliger die onvoldoende functioneert wordt uitgenodigd voor een gesprek met de contactpersoon. Hierbij worden afspraken gemaakt over verbetering. Indien een vrijwilliger weinig uitzicht biedt op verbetering, wordt deze met opgaaf van reden uitgesloten van de activiteiten.

Externe inhuur van personen of organisaties staan altijd onder begeleiding van tenminste twee ervaren vrijwilligers. Zij worden op de hoogte gesteld van ons protocol.

Het is nadrukkelijk de bedoeling door deze maatregelen te voorkomen dat er zich ongewenste situaties voordoen. We beogen met dit aannamebeleid mensen met verkeerde bedoelingen te ontmoedigen om een functie binnen onze stichting te ambiëren.

5. Preventie

Deelnemers en ouders/verzorgers van kinderen worden verzocht om de vrijwilligers of contactpersoon te informeren over bijzonderheden waar rekening mee moet worden gehouden. Deze informatie wordt serieus en vertrouwelijk behandeld. Het streven is te zorgen dat de problematiek van de deelnemers de capaciteiten van de vrijwilligers niet overstijgt.

Op de website van de stichting staat onder het kopje 'Veilig (T)huis' vermeld dat er een protocol is waarin wij vastleggen hoe wij een veilig en beschermd klimaat (proberen) te realiseren binnen onze grenzen als kleine vrijwilligersorganisatie.

Bij elke (kinder)activiteit wordt verteld hoe wij met elkaar om willen gaan. In dit praatje komen minimaal de volgende punten aan de orde:

1. Wij streven naar een fijne dag(en) voor iedereen.
2. Alle vormen van geweld zoals b.v. schelden, slaan, pesten en trappen worden niet getolereerd.
3. Iedere deelnemer is baas over zijn eigen lichaam en iets wat je niet wilt, hoeft je niet toe te staan. (Het is belangrijk dat hierbij concrete voorbeelden worden aangegeven.)
4. Wanneer er dingen gebeuren die je vervelend vindt, dan kun je dat vertellen aan de contactpersonen en als je dat niet durft, dan kan je vragen of een vrijwilliger met je meegaat.

6. BARO-Werkwijze

Dit is meer dan een (vrijwilligers)werkhouding, het is tegelijk een levenshouding en manier van kijken naar de ander. De werkwijze geldt zowel naar deelnemers als naar andere vrijwilligers toe en kenmerk zich door :

- **Betrokken;**
- **Aanwezig;**
- **Redelijk;**
- **Omgang.**

Betrokken

Zonder zich op te dringen, aanwezig is op de plaatsen waar deelnemers zijn om zo hun leefwereld van binnenuit aan te voelen. Wat er echt bij deelnemers speelt, leer je pas als je tussen hen staat en met hen meedoet. Is oprecht geïnteresseerd in het geluk en het leven van de deelnemers, hij of zij is niet onverschillig, is blij als het goed gaat en maakt zich ook wel eens zorgen als het minder goed gaat.

Aanwezig

In eerste instantie gaat het om fysiek aanwezig zijn: je bent erbij en deelt in het dagelijks leven van de deelnemers, tijdens activiteiten. Fysieke aanwezigheid is niet voldoende, het gaat ook om de houding van de vrijwilligers daarbij.

Je bent geen toezichthouder, maar een toegankelijk en aanspreekbaar persoon die op gelijke voet met de deelnemers omgaat en in staat is in dialoog te gaan, op het niveau van deelnemers. Gewoonlijk gaat het om de 'kleine dingen', zoals iemands naam onthouden,

mensen tegemoet treden en interesse tonen. Ten tweede gaat het om onvoorwaardelijk aanwezig, stelt geen voorwaarden aan de inzet van elkaar en verwacht niet dat zij bij hem of haar 'in het krijt staan' omdat zij door hem of haar zijn begeleid of geholpen. Deelnemers en vrijwilligers worden geaccepteerd voor wie ze zijn en weten dat zij niet in de steek worden gelaten als zij een 'fout' maken.

Redelijk

Redelijk zijn, concreet betekent dit bijvoorbeeld dat zij zich niet autoritair opstellen en geen overdreven regels en sancties vaststellen. Het betekent ook dat zij geen valse verwachtingen scheppen, maar aangeven waar de grenzen liggen en waarom. Wie elkaar in redelijkheid benadert, geeft duidelijk uitleg over zijn eigen motieven en plannen, vertrouwt er op dat andere redelijk kunnen zijn en zelf verantwoordelijkheid kunnen dragen, en respecteert een mening, ook als die anders is.

Omgang

Van onze vrijwilligers verwachten wij dat zij een voorbeeldfunctie vervullen in het uitdragen van het protocol 'Veilig (T)huis'. Alleen op die manier kan een veilig klimaat worden gecreëerd waarin aandacht is voor een van respect getuigende omgang met elkaar en met de deelnemers. Dat betekent onder meer dat een vrijwilliger bereidt moet zijn om zijn gedrag aan te passen als anderen dat gedrag storend of intimiderend vinden.

Een vrijwilliger :

1. ondersteunt het beleid en de organisatie in houding en gedrag;
2. respecteert, ondersteunt en stimuleert weerbaar gedrag en het opkomen voor eigen wensen, behoeften en ideeën bij zowel deelnemers als vrijwilligers;
3. treedt actief op tegen kwetsende, beledigende of discriminerende opmerkingen en gedrag van andere vrijwilligers of deelnemers;
4. neemt (levens)vragen op het gebied van emoties, geweld en seksualiteit serieus;
5. is alert op signalen van respectloos gedrag, emotioneel of seksueel misbruik of van fysiek geweld van/tussen deelnemers of vrijwilligers onderling of tussen deelnemers en vrijwilligers. In dergelijke gevallen wordt de contactpersoon ingeschakeld.

Een vrijwilliger die op de hoogte is van laakbaar gedrag van anderen meldt dit, in het belang van de veiligheid van deelnemers en vrijwilligers, aan de contactpersoon of bestuur.

Wij gaan er daarbij van uit dat de vrijwilliger zelf een afweging maakt over de zaken die hij of zij wel en niet moet melden en dat hij of zij in geval van twijfel altijd een melding zal doen. Een medewerker die dergelijke zaken niet meldt, kan hier door later door het bestuur op aangesproken worden.

Deelnemers worden alleen aangeraakt als dit past binnen de (pedagogische) aanpak / omgang op een wijze die door het gehele team wordt beschouwd als vallend binnen 'normale' omgangsvormen of als er sprake is van lichamelijke verzorging of begeleiding bij hygiëne of lichamelijk letsel.

Bij lichamelijke aanraking van deelnemers is er altijd sprake van respect en aandacht voor wederzijdse grenzen. De aanraking mag nooit gewelddadig of seksueel van aard zijn.

Lichamelijk geweld wordt niet getolereerd, hieronder verstaan wij machtsuitingen die gericht zijn tegen het lichaam van een ander, zoals schoppen, knijpen en slaan. Ook fysiek geweld dat gebruikt wordt om een deelnemer te corrigeren, wordt niet getolereerd.

Mocht er een vermoeden zijn dat een deelnemer seksueel of lichamelijk mishandeld wordt buiten de activiteit (bijvoorbeeld in de thuissituatie), dan wordt de vertrouwens(contact)personen hierover informeren. Deze zal contact opnemen met de deelnemer of ouders/verzorgers. Of voor advies/melden contact opnemen met Veilig Thuis.

7. Meldingen :

- Vrijwilligers melden een situatie bij de vertrouwens(contact)personen.
- Deze nemen contact op met Veilig thuis voor advies of het doen van een melding.

(www.)vooreenveiligthuis.nl

Overal in Nederland zijn Veilig Thuis organisaties. Veilig Thuis is te bereiken via het landelijke **telefoonnummer 0800 2000 (gratis)**. Na het inspreken van gemeente of woonplaats word je direct doorverbonden met Veilig Thuis in je eigen regio. Veilig Thuis is altijd bereikbaar (7 dagen per week, 24 uur per dag).

Veilig Thuis is er voor iedereen. Voor kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Als je zelf slachtoffer bent, als iemand anders (misschien) slachtoffer is, of als je zelf geweld gebruikt. Het kan gaan om allerlei vormen van geweld. Huiselijk geweld en kindermishandeling komen vaak voor, op alle leeftijden en in alle culturen. Als je zelf slachtoffer bent, ben je dus niet de enige.

Wat is Veilig Thuis? Veilig Thuis is er voor advies en hulp rond huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij Veilig Thuis kunnen mensen terecht die hulp zoeken of zich zorgen maken over anderen. Vaak gaat het om problemen die al lang bestaan en die je niet zonder hulp van anderen kunt oplossen. Maar het kan ook gaan om vermoedens: je denkt dat mensen of kinderen niet veilig zijn maar je weet het niet zeker.

Veilig Thuis werkt samen met de mensen om wie het gaat en oefent druk uit als het nodig is. Het is belangrijk dat er hulp komt, want het geweld stopt niet vanzelf. Iemand moet de eerste stap zetten!

Wat gebeurt er als je belt? Je kunt bellen voor advies of hulp. Je krijgt een medewerker aan de lijn, die goed naar je verhaal luistert. Deze medewerker zet je verhaal op een rij, beantwoordt vragen en geeft advies. Ook kijkt de medewerker samen met jou of er professionele hulp nodig is en welke hulp dan het beste is. Als je wilt of als dat nodig is, kun je anoniem blijven.

Soms is het snel duidelijk welke problemen er zijn en welke hulp nodig is. In dat geval gaat Veilig Thuis deze hulp meteen organiseren. Niet altijd is het meteen duidelijk wat er aan de hand is. Soms moet eerst uitgezocht worden of er wel sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling. Dan doet Veilig Thuis eerst onderzoek. Ook in een onderzoek werkt Veilig Thuis zoveel mogelijk samen met de mensen om wie het gaat. Maar lukt dat niet, dan kan Veilig Thuis ook onderzoek doen zonder dat de betrokkenen het daarmee eens zijn, als dat voor de veiligheid van kinderen of volwassenen nodig is. Als je twijfelt, bel dan anoniem voor advies. Want anders gebeurt er niets en gaat het geweld gewoon.

Contactgegevens **KENNISMAKELAARS**

Torenhof 1
2903 CD Capelle aan den IJssel

010-751 55 00

Email: info@kennismakelaars.nl

Website: www.kennismakelaars.nl

Bank: NL52 RABO 0110 4386 63
KvK 24455691
btwnummer NL820538693B01

(Vertrouwens) Contactpersonen

De heer Hans den Engelsman 06-419 00 175
Directeur Community

De heer Fred Vollebregt 06-127 92 053
Voorzitter